

Warszawa, dnia ... 2021 r.

Marszałek Sejmu RP
Kancelaria Sejmu RP
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

**Wstępny wniosek o pociągnięcie Łukasza Szumowskiego
do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu**

My niżej podpisani posłowie na Sejm RP – na podstawie art. 156 ust. 1 Konstytucji RP w zw. z art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o Trybunale Stanu, składamy wniosek o pociągnięcie do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu Łukasza Szumowskiego, byłego ministra zdrowia w rządzie Mateusza Morawieckiego.

Przyczyną złożenia niniejszego wniosku są mające miejsce w pierwszej połowie 2020 r. działania Łukasza Szumowskiego polegające na przekroczeniu uprawnień i niedopełnieniu obowiązków poprzez:

- zawarcie 30 marca 2020 r. umowy sprzedaży ok. 110 000 sztuk maseczek FFP2 i ok. 20 000 sztuk maseczek chirurgicznych za łączną cenę ok. 5 000 000 zł, tj. po stawkach znacznie wyższych niż uzasadnione rynkowo, jednocześnie bez weryfikacji jakości zakupionego towaru przez jego nabyciem oraz w okolicznościach budzących poważne wątpliwości co do obiektywizmu wyboru osoby kontrahenta;
- zawarcie 14 kwietnia 2020 r. umowy ramowej, a następnie umowy wykonawczej ze spółką E&K sp. z o.o. dotyczącej dostarczenia 1 241 sztuk respiratorów za cenę ok. 35 000 000 euro i w dalszej kolejności przelaniu na rachunek tej spółki równowartości ok. 154 000 000 zł bez prawidłowej weryfikacji wiarygodności kontrahenta ani możliwości wywiązania się przez niego z zawartej umowy, jak również z pominięciem etapu konsultacji i opiniowania umowy m. in. z Prokuratorią Generalną;

co stanowiło działanie na szkodę interesu publicznego. Zachowania te mogą wypełniać znamiona czynów zabronionych stypizowanych w art. 231 § 1 lub 2 Kodeksu karnego.

Uzasadnienie

1. Stan faktyczny

a. „Afera maseczkowa”

W marcu 2020 r., wobec rozwijającej się na całym świecie pandemii wirusa COVID-19, Polska podjęła działania do zapewnienia adekwatnych rezerw środków ochrony osobistej, w tym także maseczek FFP2 oraz maseczek chirurgicznych, które miały być stosowane przez osoby narażone na kontakt z osobami chorymi. Działania w celu ich zakupu podjął Łukasz Szumowski, sprawujący w tym czasie funkcję ministra zdrowia w rządzie Mateusza Morawieckiego.

Ok. 16 marca 2020 r. nawiązał on kontakt z Łukaszem G. (będącym prywatnie instruktorem narciarstwa jego i jego brata, Marcina Szumowskiego), który zaoferował sprzedaż ok. 110 000 sztuk maseczek FFP 2 i ok. 20 000 sztuk maseczek chirurgicznych z Chin i Ukrainy. Łukasz G. został następnie skierowany do kontaktu z wiceministrem Januszem Cieszyńskim, w rozmowie z którym powoływał się na wsparcie ze strony Łukasza Szumowskiego. Umowa sprzedaży została zawarta w niedługim czasie, z pominięciem wszystkich stosownych procedur – sprzedającym miała być m. in. żona Łukasza G., która działalność gospodarczą rozpoczęła prowadzić dopiero 30 marca 2020 r. 1 kwietnia 2020 r. Całość transakcji (z łącznie trzema podmiotami) opiewała na kwotę ok. 5 000 000 zł, z czego działalność żony Łukasza G. miała otrzymać ok. 1 000 000 zł. Maseczkę FFP2 wyceniono na ok. 39 zł netto, zaś maseczkę chirurgiczną na ok. 8 zł netto, w sytuacji, w której ich rynkowa cena była wielokrotnie niższa.

Po dostarczeniu zakupionych maseczek do Polski stwierdzono, że nie posiadają one wymaganych atestów umożliwiających stosowanie ich jako pełnoprawnych środków ochrony osobistej. W związku z tym, zdecydowano się przeprowadzić weryfikację ich skuteczności w toku badań przez Centralny Instytut Ochrony Pracy. Zgodnie z wynikami badań, przeprowadzonych 4 i 5 maja 2020 r., maseczki zakupione jako spełniające standardy normy FFP2 spełniały jedynie te wymagane dla niższego poziomu zabezpieczeń (FFP1), w innych zaś kategoriach w ogóle nie posiadały stosownych właściwości ochronnych.

dowody:

- <https://wiadomosci.onet.pl/kraj/afera-maseczkowa-co-wiemy-co-w-sprawie-wzbudza-kontrowersje/rzccwe6>
- <https://www.termedia.pl/mz/Cieszynski-Szumowski-i-afera-maseczkowa-,37863.html>
- <https://www.money.pl/gospodarka/afera-maseczkowa-w-ministerstwie-zdrowia-dotarlismy-do-wynikow-badan-sprzetu-6510007769597569a.html>

b. „Afera respiratorowa”

Dalsze działania zmierzające do zapewnienia odpowiedniego wyposażenia polskich szpitali w celu walki z pandemią związane były z zakupem respiratorów. Podmiotem, z którym zdecydowano się zawrzeć umowę dotyczącą ich nabycia była spółka E&K sp. z o.o., należąca do Andrzeja Izdebskiego, handlarza bronią i osoby, której relacje biznesowe ze Skarbem Państwa wielokrotnie budziły poważne zastrzeżenia.

14 kwietnia 2020 r. Ministerstwo Zdrowia zawarło ze spółką E&K sp. z o.o. umowę (najprawdopodobniej najpierw w formie umowy ramowej, później zaś umowy wykonawczej) sprzedaży 1 241 szt. respiratorów o łącznej wartości wynoszącej ok. 44 000 000 euro. Tego samego dnia wystawiono cztery faktury VAT na łączną kwotę ok. 35 000 000 euro, następnie zaś na rachunek spółki przelano kwotę ok. 154 000 000 zł.

Do dnia dzisiejszego w ramach zawartej umowy dostarczono jedynie 200 (a więc niecałą 1/6 zamówionej liczby) respiratorów. Dodatkowo, 50 szt. tych, które zostały dostarczone w ramach pierwszej transzy realizacji zamówienia nie spełniały wyznaczonych w umowie standardów jakości. Nie jest jasne, czy mimo podejmowanych przez Prokuratorię Generalną działań udało się odzyskać całość środków (wraz z zastrzeżoną karą umowną) za niedostarczone urządzenia.

dowody:

- <https://wiadomosci.wp.pl/afera-z-respiratorami-i-maseczkami-zapytalismy-co-dalej-ze-sledztwem-6613742456347168a>

- <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/kraj/1961434,1,feralne-respiratory-co-laczy-handlarza-bronia-z-kregiem-bliskim-pis.read>
- <https://www.bankier.pl/wiadomosc/Afera-respiratorowa-Spolka-E-K-oddala-Ministerstwu-Zdrowia-blisko-25-mln-zl-8092715.html>
- <https://tvn24.pl/polska/koronawirus-w-polsce-afere-respiratorowa-komornik-zajal-prawie-6-milionow-euro-na-koncie-handlarza-bronia-4921529>

2. Uzasadnienie prawne

Zgodnie z art. 231 § 1 Kodeksu karnego, odpowiedzialności karnej podlega funkcjonariusz publiczny, który przekraczając uprawnienia lub niedopełniając obowiązków działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego. Opisane wyżej działania z całą pewnością stanowiły naruszenie ciężących na Ministrze Zdrowia obowiązków.

Art. 44 ust. 3 Ustawy o finansach publicznych nakłada na dysponentów części budżetowych (a takim jest z całą pewnością Minister Zdrowia) obowiązek dokonywania wydatków publicznych m. in. w sposób oszczędny i z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. Z przepisu tego wynika więc, że Łukasz Szumowski podejmując obydwie opisane wyżej obowiązany był działać zgodnie z tymi zasadami. Nie ulega zaś wątpliwości, że zakup środków ochrony osobistej po cenach kilkukrotnie przekraczających rynkowe jest rażąco nieoszczędne, zaś sytuacja, w której nie spełniają one wymaganych norm z całą pewnością nie przysłuży się osiągnięciu celu jakim było zapewnienie bezpieczeństwa osobom najbardziej narażonym na zarażenie koronawirusem.

Założenia Ustawy prawo zamówień publicznych nie miały zastosowania do zakupów związanych ze zwalczaniem epidemii COVID-19 (art. 6 ust. 1 Ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych), jednak w takiej sytuacji to Łukasz Szumowski odpowiedzialny był za prawidłowe wytypowanie i wybór kontrahentów w ramach dokonywanych zakupów. Sytuacja, w której umowy zawarte zostały z osobami z jego otoczenia, znajomymi, a dostarczone przez nich towary nie spełniały oczekiwań, niewątpliwie także stanowi rażące niedopełnienie obowiązków połączone z przekroczeniem uprawnień. Nie ma

wątpliwości, że opisane wyżej działania Łukasza Szumowskiego wypełniały znamiona czynu zabronionego opisanego w art. 231 § 1 Kodeksu karnego.

***

W świetle opisanych wyżej okoliczności, pociągnięcie Łukasza Szumowskiego do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu (ewentualnie również wszczęcie przeciwko niemu postępowania karnego) stało się uzasadnione i konieczne.

Wnioskodawcy:

[**min. 115 posłów na Sejm
RP*]

PROJEKT ROBOCZY
Listy Hamby